

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ

Πολυτεχνείου 6, 10433 Αθήνα
τηλ.: 210-5243434, fax: 210-5228231
e-mail: p-e-f@otenet.gr
<http://www.p-e-f.gr>

Άποψη της Πανελληνίας Ένωσης Φιλολόγων για τα θέματα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Θεωρητικής Κατεύθυνσης στις Πανελλαδικές Εξετάσεις 2015 Γ΄ τάξης Ημερησίου και Δ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ

Η Π.Ε.Φ. για τελευταία φορά, ως φαίνεται, σχολιάζει τα Θέματα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας ως μαθήματος πανελλαδικώς εξεταζομένου. Η Νεοελληνική Λογοτεχνία είτε ως μάθημα Γενικής Παιδείας είτε ως μάθημα της Ομάδας Προσανατολισμού, επειδή θεωρήθηκε –μάλλον από την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας– εμπόδιο στην ανάπτυξη της γλωσσικής επάρκειας, της δημιουργικής φαντασίας, της κοινωνικής συνείδησης, της πνευματικής και αισθητικής καλλιέργειας των μαθητών μας, τίθεται στο περιθώριο του Προγράμματος Σπουδών. Η Π.Ε.Φ., έχοντας ακριβώς την αντίθετη άποψη, εκφράζει τη δυσαρέσκεια και την ανησυχία της για το μέλλον των ανθρωπιστικών σπουδών στον τόπο μας.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Το κείμενο, αποσπάσματα 3.[20] και 4[21] από τον «Κρητικό» του Διονυσίου Σολωμού, περιλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη. Τα θέματα είναι απαιτητικά και χρειάζονται ευρύτερη ανάπτυξη.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A1 ερώτηση: Οι μαθητές μπορούν να επισημάνουν ως επιρροές από το δημοτικό τραγούδι:

- τον ιαμβικό δεκαπεντασύλλαβο στίχο
- το μοτίβο των τριών (στ. 14-16, 16-19)
- την εμφάνιση της φεγγαροντυμένης
- τις τολμηρές προσωποποιήσεις της φύσης και την εμψυχωτική της λειτουργία: στ. 5.

B1. Η απάντηση βρίσκεται στους στίχους:

- 1) 3[20]στ. 10-15,
- 2) 4[21] 1-2
- 3) 4 [21]7
- 4) 4 [21]8

B2.α) Η απάντηση βρίσκεται στο σχολικό βιβλίο, σελ. 287.

B) Σχόλιο 30 του σχολικού βιβλίου, σελ. 21.

Γ1. α) Ο σχολιασμός γενικότερα πρέπει να αναφέρεται στις μνήμες του «Κρητικού» από το παρελθόν του και να υποστηρίζεται από τα σχετικά σχόλια του βιβλίου.

β) Παρόμοια, ο σχολιασμός πρέπει γενικότερα να αναφέρεται στο παρόν του «Κρητικού», καθώς και στη σύνθεση του παρόντος και του παρελθόντος.

Δ1. Το αδίδακτο κείμενο [Κ.Γ. Καρυωτάκης «Της θάλασσας νεράιδα»] ανήκει στους εφηβικούς και ακόμα αδιαμόρφωτους στίχους του Καρυωτάκη (1913-1916).

Ενδεικτικά: Ομοιότητες:

1. Η θάλασσα ως χώρος δράσης

2. Ο τρόπος παρουσίασης της γυναικείας μορφής

Διαφορές:

1. Ο «Κρητικός» μαγνητίζεται από τη μορφή της Φεγγαροντυμένης, ενώ ο ήρωας στο ποίημα του Καρυωτάκη εξαφανίζεται στο κύμα.

2. Η Φεγγαροντυμένη αντιμετωπίζει τον ήρωα με καλοσύνη, ενώ η γυναικεία μορφή στο ποίημα του Καρυωτάκη αισθάνεται φόβο και χάνεται στη θάλασσα.

3. Ο ψυχισμός του «Κρητικού» μεταστρέφεται, σε αντίθεση με τον καρυωτακικό ήρωα.

Επιπρόσθετα, επισημαίνουμε ότι η γυναικεία μορφή στο ποίημα του Καρυωτάκη δεν είναι οπτασία, όπως η αντίστοιχη της Φεγγαροντυμένης στον «Κρητικό».

Αθήνα, 22 Μαΐου 2015

ΑΠΟ ΤΗΝ Π.Ε.Φ.